

FØR ANDRE VERDENSKRIG

- Jeg har så smått forsøkt å forske litt i Vingtor klubbens historie. Jeg skrev til flere av de eldste i klubben og ba de fortelle hva de husker fra de første årene.
- Det første jeg fant ut er at Vingtor faktisk er mye eldre enn 60 år. Det vi feirer i kveld er at det er 60 år siden klubben formelt ble tatt opp i Norsk Aero Klubb. Det er litt dissens om akkurat dette noe jeg vil komme tilbake til.
- Egentlig eksisterte Vingtor modellflyklubb allerede før andre verdenskrig og det finnes en dagbok med nedtegnelser om flyging i årene 1941 til 1945 (Digital versjon på hjemmesiden. Audun kan ha originalen).
- I dagboken nevnes navn som Jan Mürer, Jan David Andersen, Jerv og Sigurd Heiret, Lars og Iver Kolstad, Hans-Peter Aaser som aktive medlemmer.

10. januar 1943 på isen utenfor Bestumkilen. Bak til venstre Sigurd Heirets kabinmodell VT-11, dernest Per Hoff's Zipper, helt til høyre Hans Peter Aasers KGS VT-12. Strikkmodeller antagelig tilhørende Erik Engelhart-Olsen. Liten modell foran VT-11 er Jan Mürers VT-5.

LOV FOR VINGTOR RC CLUB

- Det finnes et lovverk for klubben fra 2001. Her heter det at klubben ble stiftet 3. oktober 1957. Det er denne datoen styret har gått ut i fra når det gjelder dette jubileet.
- Men de lærde strides. Jeg forhørte meg hos NLF om de hadde noen dokumenter fra denne tiden i sine arkiver. Det hadde de ikke, men opplyste at i MELWIN, NLFs medlemsregister, står stiftelses datoen 6. oktober 1957.
- Ragnar Olsen er en av de som har lengst fartstid i klubben. Han kom inn i miljøet rundt 1963 og mener å huske at det ikke var noe fast styre, medlemskontingent eller navn for den sak skyld. De var en sammensveiset gjeng som holdt på med sitt. Det var først litt ut på 60'-tallet at Vingtor navnet oppstod på nytt.

LOV FOR
Vingtor RC Club
Stiftet
3.10.1957
vedtatt den
6.2.2001
godkjent av idrettsstyret den
8.3.2001

MANGLENDE DOKUMENTASJON

- Det finnes lite dokumentasjon fra den første tiden etter at klubben ble opptatt i NAK.
- Men kjente modellflygere som Poju Stephansen, Ottar Stensbøl, Jan Rapstad, Sigurd Heiret, Bjarne Åsbø, Thorbjørn (Tobben) Myrvold og Tore Paulsen var nok tidlig inne i bildet.

OTTAR STENSBØL

- Ottar Stensbøl hørte tidlig om klubben mens han var i det militære (1960 – 1964). Klubben hadde allerede eksistert noen år og klubben var kjent for at man fløy med modeller med forbrenningsmotor.
- Flygingen foregikk gjerne på isen ved Sandvika/Fornebu og på Bogstadvannet. I denne perioden ble DA motoren utviklet og radiostyrte motormodeller ble stadig mer populære.

RAGNAR OLSEN

- Ragnar Olsen forteller han kom inn i klubbmiljøet ca 1962.
- Det var Tore Paulsen som rekrutterte Ragnar som RC pilot og det var den gang Galloping Ghost som gjaldt og alt ble bygget selv. De hadde flere steder å fly, bl.a. under Kolsåstoppen og på Wøenenga i Bærum, isen på fjorden, Semsvannet og Bogstadvannet.
- Det ble avholdt jevnlig innendørsmøter om vinteren, klubben fikk låne et kantine-lokale i Oslo. I det hele tatt var det en hyggelig tid forteller Ragnar.
- Rundt 1964 var det flere som gikk til anskaffelse av proporsjonal utstyr, dyre greier på den tid og Poju var nok først ute. Det ble nye fly og større motorer, mer avanserte øvelser å mestre og en gjeng reiste rundt til forskjellige steder og drev med oppvisningsflyging. Tore, Poju og Jan var ivrige på det. Et høydepunkt var et PR stevne klubben gjorde for SAS på Tromsø lufthavn i 1966.
- På dette tidspunkt var Vingtor en realitet. Ragnar forteller videre: «Jeg var på stiftelsesmøtet og husker det var en del diskusjon om navnet og jeg vil tro det var vinteren 1965-66. Jeg kan ikke huske hvem som ble valgt til formann. Årene frem til 1970 ble det flyging både her og der, Torp, Kjeller, Fornebu!, Jarlseberg og Ski.»

KNUT AKER

- I 1966 ble Knut Aker tatt opp som medlem. Han mener Sigurd Heiret var formann dette året.
- Rundt 1968 ble Knut selv valgt til formann for 2 år. Jan Rapstad var også aktivt med i styret fra starten.
- I 60' årene foregikk flygingen på isen ved Blommenholm rett under innflygingen til Fornebu. Knut husker medlemmene fikk streng beskjed om ikke å fly for høyt!
- Etterhvert fikk klubben leie en liten flyplass inntil enden på Ski flyplass syd for Ski sentrum. Denne hadde klubben i flere år, men den var langt fra ideell.
- Etter dette fant Knut Olsen frem til flyplassen vi har i dag. Plassen ble planert og sådd til rundt 1970 – 1971. Det betyr at plassen snart er 50 år! Fantastisk!
- Knut Aker husker også at han selv, samt Tore Paulsen pluss noen få andre, fikk adgangskort til Rygge flyplass og benyttet denne rundt 1970. Knut forteller om et skummelt kræsje like ved en parkert F5.

Bilde fra Ski flyplass.
Sverre Rigstad til
høyre og ??? til
venstre.

- Tore Paulsen, Poju Stephansen, Scott Føien og Knut Aker hadde mange oppvisninger rundt om i Norge rundt 1970.
- Klubben ble kontaktet av markeder og tilstelninger som ville ha disse til å vise fram sitt flyshow med raketter og Twist -bombing over publikum.
- Den gangen var jo radiostyrte modellfly litt eksotisk.

FJERNSTYRINGENS BARNDOM

- Det foregikk mye selvbygging og eksperimentering både av bedre flytyper og ikke minst av radioutstyr helt fra den spede begynnelse på 50' tallet igjennom 60 og 70'-tallet. I starten var det ordentlig stas å få til en vellykket flukt med svinger både til høyre og venstre og ikke minst komme hjem med hel modell.
- Klubbmedlemmene gikk sammen om å bygge sendere, mottakere og servoer. I starten kun kontroll på sideroret (Singel) etter hvert flere ror (Gallopings ghost). Poju Stephansen og Thorbjørn Myrvold var to som var tidlig ute med selvbygde radioer.
- Etter hvert begynte folk å få tak i de amerikanske proporsjonal radioene. Bonner og Kraft radioene var drømmen. Fjernstyringene begynte å fungere bra og ble mer og mer å stole på.

Jan Rapstad med sin hjemmelagde singel-radio

RC SEILFLY

- Radioene ble også mindre i størrelse og lettere og fikk dermed enklere plass i seilfly modeller. Mange medlemmene bygde slike modeller. Det var noe enklere å finne steder å fly slike modeller. Ottar Stensbøl ble spesielt engasjert i RC seilflyging og startet etter hvert en egen seilflygruppe i klubben.
- Vingtor arrangerte så det første norgesmesterskapet 5. november 1967 i Nittedal. Etter det ble det flere lokale stevner i årene som fulgte.
- Etterhvert ble seilflygruppen så stor at Ottar fant det fornuftig å gå ut av Vingtor og danne en egen modellflyklubb. CIRRUS var skapt!

VENSTRESVINGER

- Som vi var innom tidligere, var de første flyene frittflygende og trimmet til å fly i sirkler, gjerne til venstre. Så ble en kanals fjernstyring montert slik at man kunne styre sideroret og dermed retningen på flyet.
- Men dette med å fly i ring hang med i tiden fremover. Selv stusset jeg på dette da jeg selv kom inn i Vingtor klubben rundt 1973. For flere av de erfarne flygerne fløy gjerne flyene sine i ring og mestret kun landing inn fra en side. Knut Aker har også fortalt om dette.
- En liten filmsnutt fra vinteren 1965 demonstrerer fenomenet.
- Jeg fikk en liten film-rull av Jan Rapstad som nå er lagt over til video. Det er opptak av Stormeren til Tore Paulsen ute på Bogstadvannet vinteren 1965. Det merkelige er at de har montert filmkamera oppe på vingen på modellen. Der har vi bevis for at de drev med luft fotografering allerede på den tiden.

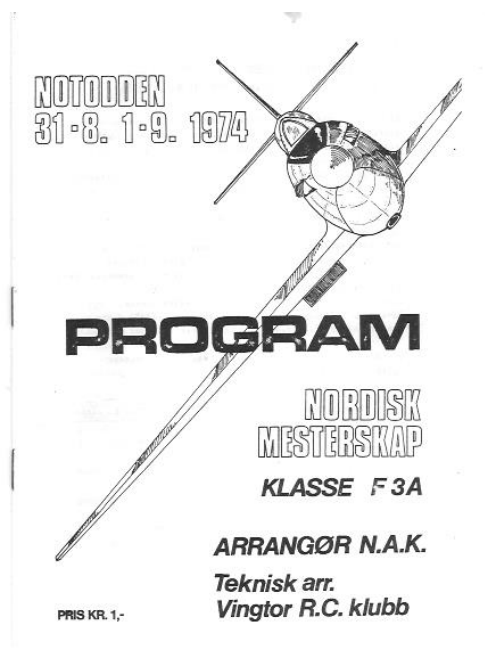
VIDEO

Tore Paulsen flyr Stormer med en Bonner Digimite radio vinter 1965 på Bogstadvannet.

VINGTOR MEDLEMMER OPPTATT AV Å KONKURRERE

- Flyferdighetene økte og medlemmene i Vingtor ble tidlig interessert å måle sine ferdigheter mot hverandre internt og mot flygere i andre klubber. Det ble stadig oftere arrangert klubbkonkurranser.
- I 1974 arrangerte Vingtor nordisk mesterskap klasse F3A (Acrobatikk) på Notodden flyplass. I arrangementskomiteen satt kjente navn fra den tiden som Sverre Rigstad, Frans Cuilenborg og Jan Liahagen.
- I følge programmet som ble laget for stevnet, var norske dommere: Ragnar Justnes, Arne Henriksen og Jan Rapstad.

TORE PAULSEN

- Fra 60'-tallet og langt ut på 80'-tallet var nok Tore Paulsen den store drivkraften i klubben. Han var en flink organisator og fikk skrevet ned vedtekter, et eget flyplass reglement og han laget også egne ringpermer med skilleark til hvert styremedlem og funksjon i styret.
- Tore var også en foregangsmann når det gjaldt å støydempe motormodellene. Han designet et egen avstemt eksos system med to spesielle filtre for å fjerne eksos støyen fra to-takterne. Han utviklet også gummidempere til motorfeste, fire-blad propeller og dempekammer over innsuget.
- I tillegg til teknisk utvikling, var han opptatt av å lære opp andre til å bli gode modellflygere. Klubben hadde egne møter hvor flymanøvre som Take off og landing, loop og roll ble gjennomgått i praksis.
- Alt dette gjorde at klubben trakk til seg mange modellflygere som nettopp fløy akrobatikk og ville være med å konkurrere.
- Flere av disse bygde tro kopi skalamodeller og deltok i skala konkurranser. Det ble etterhvert et stort miljø for konkurranseflyging og gjennom alle år har medlemmer fra klubben deltatt i både nasjonale og internasjonale stevner over hele verden.

KLUBBMØTER

- På 50' og 60' tallet var det vanlig for modellflyklubber å ha regelmessige klubbmøter. Og Vingtor har gjennom alle årene holdt fast på denne tradisjonen.
- Klubbmøtene har vært avholdt mange forskjellige steder. Det er ikke laget en fullstendig oversikt, men steder som Grefsenkollen restaurant, Munkedamsveien 69, Teknisk museum, Motorsenteret i Groruddalen, Motorsenteret i Hvervenbukta, Ekeberg hallen, Volvo Norge på Mastemyr og et menighetshus er noen av lokalene hvor klubben har hatt møter.
- Fremdeles holder klubben medlemsmøter og i dag er vi på Nordre Skøyen hovedgård.

VINGFORMASJON

- Helt siden 70' tallet er det sendt ut en en-siders klubbavis forut for klubbmøtene. Det var Tore Paulsen som fant på navnet «Vingformasjon».
- Den eldste utgaven som er tatt vare på er nr 1/1982. Redaktør var da Sverre Rigstad. Morsomt for meg å lese punkt to i møteprogrammet: «Hobby computer» - Hva kan en modellflyger bruke en slik til? Tore Jemtegaard forteller om sine erfaringer med regnemaskiner.
- Det har vært mange redaktører gjennom tidene: Her er noen: Johnny Folde, Rune Langbråten, Sture Smidt og Tore Jemtegaard (fra 1993).

FLYPLASSEN

- Som Knut Aker forteller ble plassen vi disponerer i dag opparbeidet i årene 1970 og 1971. Dette betyr at vi har vært så heldige å ha hatt samme plassen i hele 47 år! Foruten Vingformasjon og klubbmøter er nok selve flyplassen det som binder klubben mest sammen. Uten et sted å være, ville nok Vingtor død sakte ut.
- Helt i starten var det ikke klubbhus på flyplassen. Klubben leide plass i uthuset til grunneier til oppbevaring av gressklipper og annet vinterstid.

- Rundt 1982 ankom den første brakken Totalt har det stått tre klubb hus på flyplassen. Redskapsboden ble bygget ca. 1990.

Klubbhuset 1999.

GRATULERER MED DAGEN!

- Jeg har med dette forsøkt å gi et lite tilbakeblikk i klubbens historie.
- Helt tilbake fra 1941 gjennom 50' tallet, hvor klubben ble medlem i NAK. Så gjennom stor utvikling av både utstyr og flyferdigheter i årene som siden har kommet og gått.
- Fantastisk med super flyplass i snart 50 år. La oss ta vare på plassen videre! Det oppnår vi best ved å støye minst mulig og pleie eier og naboer.
- Gratulerer så mye med dagen!

Mvh Tore Jemtegaard